

Фикҳ дарслари (124-дарс). Нифос ҳукмлари

13:00 / 18.02.2021 2440

مُّأَلَّوَةٌ. أَمْوِيَّ نَوُوعٍ رَأَى هَرْتَكَاوٍ، وَهَلَّوَلَا بُقَعِي مَدُّ سَافِنَلَاوٍ
أَعَامَجٍ رِيحِ أَلَا نَمِدَّةٍ لَأَعَاضِقُونَ أَوِ دَمَّ حُمَلِ أَلَا خَلَّوَأَلَا نَمِنِّي مَأَوَّتَلَا
عُقَيَّوٍ يَدَلَّوٍ مَأَمَّ أَلَاوٍ، أَسَافُنُّ مَأُ رِيصَتَفٍ، دَلَّوٍ وَهَلَّوَلَا خَضَعَبِ أَدَبِ طَقَسَوٍ
يَوِبُّ دَعَلَّوٍ يَصَقْنَتَوٍ، يَوِبُّ قَلَّعُمَلَا

Нифос бола(туғилган)дан кейин келадиган қондир. Унинг озининг чегараси йўқ. Кўпи қирқ кун. У эгизакларнинг онаси учун, Муҳаммадга хилоф ўлароқ, биринчи боладан бошланади. Иддасининг тугаши эса охиргисидан эканига иттифоқ қилинган.

Тушиб қолган ҳомиланинг баъзи аъзоси аён бўлса, бола ҳисобланади. Бас, унинг онаси нифосли ҳисобланади.

Она чўри бўлса, умму валад бўлади. Унинг туғилишига боғлаб қўйилган нарса воқеъ бўлади ва у билан иддаси тугайди.

Нифос ҳайзга яқин нарсадир. Уларнинг ҳукмлари ҳам деярли бир хил. Аммо нифоснинг ўзига хос хусусиятлари ҳам бор. Келаси сатрларда ана шу нарсалар ҳақида батафсил баён келади.

«Нифос» сўзи луғатда «туғиш» ва «қон» маъноларини англатади. Шариатда эса:

Нифос бола(туғилган)дан кейин келадиган қондир.

Боладан олдин ва у билан бирга чиққан қон нифос ҳисобланмайди.

Унинг озининг чегараси йўқ. Кўпи қирқ кун.

Чунки шаръий манбаларда нифоснинг ози тўғрисида маълумот келмаган. Бас, бундай ҳолда воқеълик эътиборга олинади. Аёллар ичида нифос кўрмайдиганлари ҳам учраб туради.

Нифоснинг кўпи ҳақида эса шаръий далил бор.

دَعَى لَعْنَةُ سَلْحَتُءِ اسْفَنْ لَلِاتِنَاكَ : تَلَاقُ اَهْنَعُ لَلِاِي صَرَّةَ مَلَسْمُ اَنْع
اَنْهَوْجُو لِي لَطَن اَنْ كَف ، اَمْ وَي نِي عَبْرًا مَلَسَوِ هَيْ لَعُ لَلِاِي لَصِر هَل لَلِاِي لُوسِر
دُوَادُ وُبَاوِي دَمَّرْت لَلِاِي هَاوِر ، فَلَ كَل لَلِاِي مَسْرُو لِبَاب

Умму Салама розияллоҳу анҳодан ривоят қилинади:

«У киши:

«Нифос кўрган аёллар Расулуллоҳ соллаллоҳу алайҳи васалламнинг даврларида қирқ кун ўтирар эдилар. Юзларимизга нарса тошиб кетиб, варас суртиб олар эдик», деди».

Термизий ва Абу Довуд ривоят қилишган.

У эгизакларнинг онаси учун, Муҳаммадга хилоф ўлароқ, биринчи боладан бошланади.

Эгизак туққан аёлнинг нифоси биринчи боланинг туғилган вақтидан бошланади. Чунки бола туғилганидан кейин келган қон нифос бўлади.

Иддасининг тугаши эса охиргисидан эканига иттифоқ қилинган.

Аллоҳ таоло Талоқ сурасида:

نُّنْهَلِمَحَ نُّعَضَي نَا نُّنُحَلْ اَلْاِمْحَالُ اَلْاِتَالُ وَاو

«Ҳомиладорларнинг иддаси ҳомилаларини қўймоқларидир», деган (4-оят).

Биринчи бола туғилганидан кейин иккинчи ҳомила қолган бўлади ва иккинчи бола туғилганда идда тўлиқ чиқади.

Тушиб қолган ҳомиланинг баъзи аъзоси аён бўлса, бола ҳисобланади. Бас, унинг онаси нифосли ҳисобланади.

Муддатидан олдин тушиб қолган ҳомилада бирорта бармоқми ёки шунга ўхшаш аломатлар бўлса, у ҳомила бола ҳисобланади ва онасига бола туққан аёлга жорий қилинадиган ҳукмлар жорий қилинади. Жумладан, ўша она нифосли ҳисобланади.

Она чўри бўлса, умму валад бўлади.

Қадимда, қул ва чўрилар бор вақтларда она чўри бўлса, бирорта аъзоси аён бўлган ҳомиласи тушиши билан у хўжайинига умму валад бўлган.

Унинг туғилишига боғлаб қўйилган нарса воқеъ бўлади ва у билан иддаси тугайди.

Мисол учун, эри «Туққан кунинг талоқсан», деган бўлса, юқорида зикр қилинган сифатдаги ҳомила тушиши билан талоқ бўлади.

Иддаси тугаши эса Аллоҳ таолонинг Талоқ сурасидаги

﴿هُنَّ حَمْلٌ نَعَضِي نَأْنُحَ الْجَامِحَاتِ الْوَأُو﴾

«**Ҳомиладорларнинг иддаси ҳомилаларини қўймоқларидир**», деган 4-оятига биноан бўлади.

«Кифоя» китобининг биринчи жузидан